HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בראשונה כל מי שרוצה לתרום. כל כהן שהיה מאותו בית אב ורוצה לתרום הדשן שחרית תורם ולא היה פייס לדבר: **וכזמן שהן מרובין.** הבאים לתרום זה אומר אני תורם וזה אומר אני תורם זה היה משפטו: **רצין ועולין בכבש.** שהוא שלשים ושתים אורך: **וכל הקודם בהן.** ליכנס לתוך ארבע אמות עליונות של כבש הסמוכות לראש המזבח זכה לתרוס וזהו גורלם: **ואם היו שניהם שווים.** בכניסתן אין אחד מהן זוכה לתרוס אבל מעמה כולם באין להטיל גורל ומהו הגורל הממונה על הפייסות אומר לכולם: **הציעו.** הוציאו אצבעותיכם כל אחד יראה אצבעו כדמפרש לקמן בפרקין [1] מקיפין ועומדין בעגולה בא הממונה וגוטל מצנפת מעל ראש של אחד מהן וממנו פייס מתחיל לימנות ומוציא כל אחד ואחד אצבעו למנין והממונה אומר כל שהמנין כלה בו הוא זוכה ומוציא מפיו מנין או מאה או שש עשרה יותר משהיו שם הכהנים ומתחיל למנות מזה שנטל מראש המצנפת וסובב והולך וממנה [2] וחוזר חלילה עד סוף המנין ומי שהמנין כלה בו הוא הזוכה וכן לכל הפייסות: **אחת או שתים.** בגמרא [כג.] פריך לה עלה: **ואין מוציאין אגודל במקדש.** בגמרא [3] מפרש מפני הרמאין כשיקרב המנין לכלות ויביט למי יכלה יוציא זה העומד לפניו שתי אצבעות כדי שימנה בשני בני אדם וימהר המנין לכלות בו והממונה לא יבין לפי שאדם יכול להרחיק אגודל מן האצבע הרבה וראין באצבעות ב' בני אדם: **אלא בפיים.** זה שפירשנו: **ארבע פייסות היו שם.** ד' פעמים ביום נאספים לפייס: **גמ' והא.** עבודה זו של תרומת הדשן: **מעיקרא.** קודם שאירע תקלה במרותם: **מ"ט לא תקינו לה פייסא.** ככל שאר עבודות דמתני' דתנינן שכל תחילתן בפייס היתה: **מעיקרא סבור.** בית דין: **כיון דעבודה לילה היא.** הואיל והוכשר בלילה לא משכח ליה לכהנים ולא אתו לאיצווי עלה: **והא הקטרת איברים.** שהוא כשר כל הלילה ותנן גבי פייסות דמתני' (לקמן דף כה.) מי מעלה איברים לכבש ומן הכבש למזבח: **סוף עבודה דיממא היא.** שהוא גמרו של קרבן שנשחט ביום וזמנו דמו ביום לכך משובה בעיני הכהנים לבא לריב עליה: **למחר אין צריך לקדש.** אם לא יצא מן המקדש. ואפי' לרבי דאמר בשחיטת קדשים (זבחים דף יט.) לינה מועלת בקידוש ידים ורגלים מודה הוא דמקרות גבר עד לפרא לא פסלה ליה: **מתחילה עבודה.** אלמא תחילת עבודה קרי לה: **אימא שכבר קידש מתחילה.** לשם עבודה: **שאני מיגנא ממיקם.** נוח לו לאדם לנדד שינה מעיניו מלילך ליטן עד סוף הלילה מלהיות עומד ממתנו בהשכמה שהיא תרומת הדשן: **ותקנתא לאלתר הואי.** קושיא היא וכי מפני תקלה שאירעה נתקן לה פייס: **והא לאלתר גיסא הואי.** שהתורם הוא המסדר וכיון דכולן בכהן אחד יש כאן עבודות חשובות ומעיקרא בעו פייס: **שני גזירי עצים.** שני בקעיות עצים ארוכים כמדת רוחב המערכה ונותן אותן ממעל עצי המערכה ומקרא יליף לה לקמן (דף כו.) ובער עליה הכהן עצים ובער על המערכת העצים שני גזירי עצים דהא קרא במערכה משמעי ריפה דקרא והאש על המזבח תוקד בו וגו' וכל מוקדה שבעצים לשון מערכת מדורה היא: **אמרי מי יימר דמפרמי.** לא חשיבא עלייהו למיטרח עלה מספיקא: **דאלרעא.** ארבע אמות קרקע הסמוכות קודם עלות לכבש: **קמייתא נמי לא.** ארבע ראשונות שברגל הכבש: **דציי ציי.** לבדור ארבע אמות בתוך שלשים ושתים [3] (לכך): **לא מסיימין.** לא יהא בהן סימן: **פשיעא לי.** דלארבע דכבש גבי מזבח תנן מיהו הא מיבעי לי דקי"ל בזבחים (דף סב.) שהכבש פורח אמה על כניסת היסוד ואמה הסובב נמצאו ארבע [4] הסמוכות לכבש לתחילת יסוד מזבח הן שש לסמיכת גג המזבח שהוא משוך מנגד היסוד (מזבח) הראשון שתי אמות ומצביע ליה ד' אמות דמתני' לגג המזבח נקט להו דהיינו בהדי אמה יסוד ואמה סובב

בראשונה [6] כל מי שרוצה לתרום את המזבח תורם ובזמן שהן מרובין רצין ועולין בכבש כל הקודם את חבירו בארבע אמות זכה ואם היו שניהן שוין [7] הממונה אומר להן הצביעו ומה הן מוציאין אחת או שתים ואין מוציאין אגודל במקדש מעשה שהיו שניהם שוין ורצין ועולין בכבש ודחף אחד מהן את חבירו ונפל ונשברה רגלו וכיון שראו בית דין שבאין לידי סכנה התקינו שלא יהו תורמין את המזבח אלא בפיים [8] ארבע פייסות היו שם וזה הפיים הראשון: **גמ'** והא מעיקרא מאי טעמא לא תקינו לה רבנן פייסא מעיקרא סבור כיון דעבודת לילה היא לא חשיבא להו ולא אתו כיון דחזו דקאתו ואתו לידי סכנה תקינו לה פייסא והרי איברים ופדרים דעבודת לילה היא ותקינו לה רבנן פייסא [9] סוף עבודה דיממא היא האי נמי תחלת עבודה דיממא היא [10] דאמר ר' יוחנן [11] קידש ידיו לתרומת הדשן למחר אין צריך לקדש שכבר קידש מתחילת עבודה אימא שכבר קידש מתחילה לעבודה איכא דאמרי מעיקרא סבור כיון דאיכא אונס שינה לא אתו כיון דחזו דאתו וקאתו נמי לידי סכנה תקינו לה רבנן פייסא והרי איברים ופדרים דאיכא אונס שינה ותקינו לה רבנן פייסא שאני מיגנא ממיקם ותקנתא להך גיסא הואי תקנתא להאי גיסא הואי דתניא [12] דמי שזכה בתרומת הדשן [13] (זכה) בסידור מערכה ובשני גזירי עצים אמר רב אשי שתי תקנות הוו מעיקרא סבור לא אתו כיון דחזו דקאתו ואתו נמי לידי סכנה תקינו לה פייסא כיון דתקינו לה פייסא לא אתו אמרי מי יימר דמתרמי לן הדר תקינו להו מי שזכה בתרומת הדשן יזכה בסידור מערכה ובשני גזירי עצים כי היכי דניתו וניפייסו: ובזמן שהן מרובין וכו': אמר רב פפא פשיטא לי ארבע אמות דארעא לא רצין ועולין בכבש תנן קמייתא נמי לא רצין ועולין בכבש תנן והדר כל הקודם את חבירו דביני ביני נמי לא דלא מסיימא מילתא פשיטא לי דגבי מזבח תנן בעי רב פפא ארבע אמות שאמרו בהדיה אמה יסוד ואמה סובב

בראשונה כל מי שרוצה לתרום כו'. שאני מיגנא ממיקם. תימה לי אמאי לא משני דעבודת איברים ופדרים כשירה ביום ולהכי תקינו רבנן פייסא דלא ליתו לאיצווי כיון דכשירה ביום וחביבא להו דאתי ליכא אונס שינה וע"ל דשפיר פריך דהא כל מי שמעלה איברי תמיד של בין הערבים מכבש למזבח היה צריך להיות ניעור בלילה עד שיתעכלו שאם יפקעו מעל מזבח שיחזירם למערכה ולהכי פריך דא"כ לא חביבי להו ולא שכיחי דאתו בשבילה שיהו צריכין להיות ניעורין זימנין עד חצות כדי לאהדורי פוקעין דילהו:

שתי תקנות הוו. תימה לי מנא ליה דשתי תקנות הוו לימא מעיקרא סבור דלא אתו כיון דחזו דאתו וקאתו נמי לידי סכנה והוצרכו לתקן פייסא אמרו אם נתקן פייסא א"כ יהו נמנעין מלבא לזימרו מי יימר דמתרמי לן ותקנו בההיא שעתא דתקינו פייסא כל מי שזוכה בתרומת הדשן דליזכי נמי בסידור מערכה ובסידור שני גזירי עצים וי"ל דלאו דוקא קאמר שתי תקנות בתרי זימני אלא דילמא בחד זימנא וקרי להו שפיר שתי תקנות כיון דתקנת הפייס משום דנפישי דאתו הוה ומשום חששא דילמא לא ליתו תקינו כל מי שזוכה בתרומת הדשן יזכה בסידור מערכה וכו' קרי ליה שפיר שתי תקנות אפילו אי בחד זימני דתקינו להו ואע"ג דליתא דכיון דתקינו פייסא לא אתו משמע דבתר הכי תקינו להו אין לחוש דלא דק כולי האי בלישניה כי רב אשי דמפרש הענין כאילו הוה בתרי זימני וממילא נוקמא נמי בחד זימנא אי נמי נ"ל מדקתני מי שזכה בתרומת הדשן יזכה וכו' ולא קאמר מי שיזכה בתרומת הדשן יזכה בסידור מערכה וכו' שמע מינה דלאו בחד זימנא ניתקן אלא הכי הוה מעשה כיון דחזו דלא אתו ופעם אחת היה שלא בא אלא מועטין ולא היו לאש כהנים שהיו מסדרין המערכה לאחר ע) [שזכה מי שזכה בתרומת] הדשן אי אמרו מי שזכה בתרומת הדשן יזכה בסידור המערכה:

התס

דליליא ותקינו להו רבנן פייסא. פי' ולא מייתינן דילמא לא אתו אלא מיקנו פיים. ותימה וכי אותן של איברים ופדרים מספק הן באין, והא אמרינן לקמן בפרקין (כו, א) הזוכה בתמיד של שחר הוא הזוכה בתמיד של בין הערבים, ואפילו להאי דבעי למימר שהחרין ומפיסין לתמיד של בין הערבים, קאמר לקמן דתמצפרא אתו, א"כ היו יודעין מבעוד יום מי המעלה איברים למזבח, ומה עניינם לתרומת הדשן שלא היו יודעין מבעוד יום. ואומר רבינו דקבירא ליה לתלמודא דאפילו היו עושין הפיים של תרומת הדשן מבעוד יום יש לחוש כי פא אותו שזכה בפיים יפסל ולא יעמוד, כיון שהאחרים לא יקיזונו משנתו (והס) [דאם] לא היו מושמין בפיים של תרומת הדשן, א"כ לא ישאירו בלילה (ויתקבצו) מבעוד יום, וליכא למיחש למידי, אלא ש"מ שאף כשיעשוהו לפיים מבעוד יום יש לחוש שמא יפסל כיון שלא יעמידוהו אחרים משנתו ולכן לא מיקנו בו פיים מתחילה. ולהכי פריך הרי אברים ופדרים כו' שזכה בהן האחר מבעוד יום ומיקנו. (ושוד דלמאן דאמר מוקדין קודמין בזריכין משמר היינא מקריב תמיד של שחר ומשמר הנכנס מקטיר בזיכין כדמוכח בסוף המליל [סוכה טו, ב] וש"כ) אין עניין למתיד של שחר כלום ואין יכולין להיות בפיים הנני כלל, אבל למ"ד בזיכין קודמין למוספין אתי שפיר, דאע"ג דתמיד קבע שחרית ובזיכין בתמים כדמוכח ברים תמיד נשחט [בפסחים נח, ב], משום דהוה בזיכין בפיים תשיב לו בתמיד של שחר. ועוד כי נראה שמותר לעשותו לאלתר שחרית אחר התמיד, דהא לקמן בפרק המנוה [לד, ב] משמע שהיה להם להיות בין הביתין לנסכים משום דגמירי חוקה חוקה מהביתין, אי לאו דכתב ביום ביום תמיד, וכן מוספין בשם דאמרינן בתמיד נשחט [שם], נראה לפרש שלכתחילה אין לעכבן יותר, אבל קודם לכן מותר להקריבם לכתחילה מדמלגלגין לגותא דמוקפי בתלת שני קמייתא לכתחילה [ראה ע"ז ד, ב]. לשון רבינו. וא"ש למה אין עושין בפיים שני כמו שהיו עושין אחר הקטרת אברי תמיד שהיה בנקר והזריכין אחרי כן אפילו למאן דאמר בזיכין קודמין למוספין דמשמע לקמן בפרק הממונה. י"ל שכל עניני הקטרת והעלאות היו בפיים אחד וגם יכולין להקטיר בזיכין בשחרית כדפיש רבינו). ותקנו בו פיים. ולא מיישינן שמא יפסל ולא יקרב משמו. ומשני שאני מיגנא כו'. וא"ש מ"מ עיקר הקטרת אברים ופדרים ביום היא כדתנן בתמיד של בין הערבים שקרב בשמונה ומחצה. י"ל שפעמים מאחרין הרבה ואיכא למיחש שמא ישן ויפסל בהקטרתן, ומשני שאני מיגנא כו'. **תקנתא לאידך גיסא הואי.** פי' בקוטרתא שמקשה שלגורן שני גזירין וסידור מערכה מקנו הפיים. ואין נראה כי מה קושיא היא זו, מ"מ היתה (שקרב) לשם תרומת הדשן [נס כן]. ורבנו חננאל מקשה תקנתא להך גיסא וכי תקנו פיים בשביל שהיו מרבין לבא יחד ודומיין זה את זה, תקנתא להך גיסא הואי שלא היו באין עד שתקנו שיזכה בסידור מערכה ושני גזירין כו'. **יזכה בסידור מערכה.** שהיה בעלוה כדמשמע בתמיד [ריש פ"ב] ושני גזירין היה ביום כדמשמע בפירקין [מ, ב]. **קמייתא נמי לא רצין ועולין בכבש תנן.** ואי לא עלו אלא ארבע אמות לא הוה תני לקן ועולין. וה"ר יוסף פירש רצין ועולין לכבש משמע שהיו עולין יחד, וא"כ אם יזו הראשון פסיעה אחת ממקומו יזכה בשביל זה.

א מיי' פ"ד מהל' תמידין הלכה ג:
ב ב שם הלכה ה:
ג ג מיי' פ"ב מהל' ביאת מקדש הלכה ט:
ד ד מיי' פ"ד מהל' תמידין הלכה ה:

רבינו חננאל

בראשונה כל מי שרוצה לתרום את המזבח תורם כו'. לידי סכנה, שהיו דוחפין ומשברין זה את זה. ומפני מה לא תיקנו פיים לתרומת הדשן משום דעבודת לילה הוא ולא אתו. והרי איברים ופדרים שפקעו מעל המזבח בלילה שמחזירין ע"ג המזבח דעבודת לילה היא והא תקנו פיים. ודחינן האי סוף עבודה דיממא הוא. [ואקשינן] הא נמי תחלת עבודת היום היא, דא"ר יוחנן קידש ידיו לתרומת הדשן למחר אין צריך לקדש, שכבר קדש מתחילת עבודה. ודחינן אימא שכבר קידש מתחילה לעבודה ולעולם עבודת לילה היא. איכא דאמרי כו'. ופשוטה היא. שני מיגנא ממיקם. המחזיר אברים ופדרים יושב ושומר ועדיין לא ישן. והמבקש להרים תרומת הדשן כבר ישן ורוצה עכשיו לעמוד משנתו, וקשה הוא המבקש לעמוד משנתו ממי שיושב ומשמר ובדעתו אחר שעה לישן. ואמרינן וכי מפני שהיו באין הרבה ומשברין זה לזה, על זה היתה תקנת הפיים, לא היתה התקנה אלא מפני שלא היו באין. הלא תראה שהוסיפו לה עבודות אחרות דתניא מי שזכה בתרומת הדשן זוכה בסידור מערכה ובשני גזירי עצים. (אמר רב) אמר רב אשי שני תקנות היו מעיקרא סבור לא אתו כו'. פשוטה היא. **כל הקודם את חברו לתוך ארבע אמות זכה.** [1] (י' דברים נאמרו בירושלים כו' בבא קמא בסוף פ' מרובה מידת תשלומין כו'). ואוקימנא ד' אמות של כבש הסמוכות למזבח. ומיבעיא אמה יסוד ואמה סובב מכלל ארבע אמות הללו הן אי לא, ועלתה בתיקו. ירושלמי א"ר יוסי בר בון בפירוש תני לה ר' חייא כל הקודם את חבירו בתוך ארבע אמות למזבח זכה.

---

[1] מתיבות ר' דברים וכו' עד מ' משלומין כו' שייך לדף כ"ג סוף ע"ב.

תוס' ישנים (המשך)

לאחר, ואהני להקדיש נסכים לבזיכין, אלמא קמוץ לנסכים לאלתר מותר לעשותן קודם תמיד. והא דאמרינן בזיכין בתמיד, היינו שלא יתעכבו יותר, אבל לכתחילה יכול להקריבן שחרית אחר נסכי

תוס' ישנים

מתני'. בזמן שהן מרובין רצין בכבש כו'. ותימה כיון דעבודה היא כדאמרינן בגמרא א"כ אין לזן, והאמרינן בירושלמי דברכות [פ"א ה"א] גבי תפלה מי שעומד ומתפלל צריך להשוות רגליו, תרין אמורין ר' שימון ור' לוי חד אמר כמלאכים וחד אמר ככהנים, מאן דאמר ככהנים שהיו מהלכין ועקב בלב גדול דכתיב [שמות כ, כג] לא תעלה במעלות על מזבחי, פי' כיון שבשעת הילוך מיישרין רגליהן כל שכן בשעת תפלה מעומד, ואין גרלה לומר דרלין עקב בלב גדול קאמר. ושמא כיון שלא [היו] עדיין עסוקין בעבודה כמו בהולכת איברים לכבש יכולין לרוץ. אי נמי רלין עקב בלב גדול [קאמר שהיו ממהרין ללכת בענין זה. ומנלן נראה לרבינו הא דאמרינן בסוכה [נב, ב] אמרו עליו על בית של מרתא בת ביתוס שהיה טוטל כו' והיה הולך עקב בלב גדול] שלא להרגות כחו עושה כן, אלא כי כן צריך לו ולילך בשעת עבודה כדפרישית. **הממונה אומר להם הצביעו.** פי' שיהו מכוונים ביניהם מנין אחד י' או כ' או מ' וימנו בזה ג' בזה ד' בזה ג' כל המנין שכיונו יתרוס. וא"ת א"כ יש רמאי שהממונה יודע בעוד היכן יפיים המנין וכל מי (שאינן) [שרוצה] בו יתרוס. י"ל שהממונה היה מונה ולא היו אומרים לו המנין שכיונו ביניהם. וכן פי' בערוך [ע' לצע ב]. **גמ'. הרי איברים ופדרים** [2] מדמיון, וכן מוספין בשם דאמרינן בתמיד נשחט [שם], נראה לפרש שלכתחילה אין לעכבן יותר, אבל קודם לכן מותר להקריבם לכתחילה מדמלגלגין לגותא דמוקפי בתלת שני קמייתא לכתחילה [ראה ע"ז ד, ב]. לשון רבינו. וא"ש למה אין עושין בפיים שני כמו שהיו עושין אחר הקטרת אברי תמיד שהיה בנקר והזריכין אחרי כן אפילו למאן דאמר בזיכין קודמין למוספין דמשמע לקמן בפרק הממונה. י"ל שכל עניני הקטרת והעלאות היו בפיים אחד וגם יכולין להקטיר בזיכין בשחרית כדפיש רבינו). ותקנו בו פיים. ולא מיישינן שמא יפסל ולא יקרב משמו. ומשני שאני מיגנא כו'. וא"ש מ"מ עיקר הקטרת אברים ופדרים ביום היא כדתנן בתמיד של בין הערבים שקרב בשמונה ומחצה. י"ל שפעמים מאחרין הרבה ואיכא למיחש שמא ישן ויפסל בהקטרתן, ומשני שאני מיגנא כו'. **תקנתא לאידך גיסא הואי.** פי' בקוטרתא שמקשה שלגורן שני גזירין וסידור מערכה מקנו הפיים. ואין נראה כי מה קושיא היא זו, מ"מ היתה (שקרב) לשם תרומת הדשן [נס כן]. ורבנו חננאל מקשה תקנתא להך גיסא וכי תקנו פיים בשביל שהיו מרבין לבא יחד ודומיין זה את זה, תקנתא להך גיסא הואי שלא היו באין עד שתקנו שיזכה בסידור מערכה ושני גזירין כו'. **יזכה בסידור מערכה.** שהיה בעלוה כדמשמע בתמיד [ריש פ"ב] ושני גזירין היה ביום כדמשמע בפירקין [מ, ב]. **קמייתא נמי לא רצין ועולין בכבש תנן.** ואי לא עלו אלא ארבע אמות לא הוה תני לקן ועולין. וה"ר יוסף פירש רצין ועולין לכבש משמע שהיו עולין יחד, וא"כ אם יזו הראשון פסיעה אחת ממקומו יזכה בשביל זה.

---

[6] מתיבות כל מי שרוצה לתרום כו'. [7] [לקמן כה.], [8] [לקמן מז:], [9] [שם כח.] זבחים כ. כח: ע"ש, [10] [לקמן מז: כח.], [11] [ל"ל זכה], [12] [דף כה.], [13] [דף כג.], [14] מ"ר.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הציעו כו' ומונה האצבעות ומחזר תלילה: (ב) שם ד"ה דציי. מיבא לכך נמתקן: (ג) שם ד"ה פשיעא. ארבע של כבש הסמוכות לתחילת יסוד מזבח:

מוסף רש"י

ארבע פייסות היו שם. בכל יום (לעיל יד:). קידש ידיו לתרומת הדשן. לכפיר הכיס אם הדשן, בכל בקר היה נוטל במתחה מן הגחלים המתוקנות הפנימיות ויורד ונותנה במזרחו של כבש בדרומו של מזבח, כדכתיב ושמו אלל המזבח, ושם היה נבלע במקומו והיא היתה בכל יום לאשונה לכל העבודות (דברים ב:). **שכבר קידש מתחילת עבודה.** שזו תחלת עבודת יום הבא (שם).

תוס' ישנים

מתני'. בזמן שהן מרובין רצין בכבש כו'. ותימה כיון דעבודה היא כדאמרינן בגמרא א"כ אין לזן, והאמרינן בירושלמי דברכות [פ"א ה"א] גבי תפלה מי שעומד ומתפלל צריך להשוות רגליו, תרין אמורין ר' שימון ור' לוי חד אמר כמלאכים וחד אמר ככהנים, מאן דאמר ככהנים שהיו מהלכין ועקב בלב גדול דכתיב [שמות כ, כג] לא תעלה במעלות על מזבחי, פי' כיון שבשעת הילוך מיישרין רגליהן כל שכן בשעת תפלה מעומד, ואין גרלה לומר דרלין עקב בלב גדול קאמר. ושמא כיון שלא [היו] עדיין עסוקין בעבודה כמו בהולכת איברים לכבש יכולין לרוץ. אי נמי רלין עקב בלב גדול [קאמר שהיו ממהרין ללכת בענין זה. ומנלן נראה לרבינו הא דאמרינן בסוכה [נב, ב] אמרו עליו על בית של מרתא בת ביתוס שהיה טוטל כו' והיה הולך עקב בלב גדול] שלא להרגות כחו עושה כן, אלא כי כן צריך לו ולילך בשעת עבודה כדפרישית. **הממונה אומר להם הצביעו.** פי' שיהו מכוונים ביניהם מנין אחד י' או כ' או מ' וימנו בזה ג' בזה ד' בזה ג' כל המנין שכיונו יתרוס. וא"ת א"כ יש רמאי שהממונה יודע בעוד היכן יפיים המנין וכל מי (שאינן) [שרוצה] בו יתרוס. י"ל שהממונה היה מונה ולא היו אומרים לו המנין שכיונו ביניהם. וכן פי' בערוך [ע' לצע ב].

גמ'. הרי איברים ופדרים [2] מדמיון, וכן מוספין בשם דאמרינן בתמיד נשחט [שם], נראה לפרש שלכתחילה אין לעכבן יותר, אבל קודם לכן מותר להקריבם לכתחילה מדמלגלגין לגותא דמוקפי בתלת שני קמייתא לכתחילה [ראה ע"ז ד, ב]. לשון רבינו. וא"ש למה אין עושין בפיים שני כמו שהיו עושין אחר הקטרת אברי תמיד שהיה בנקר והזריכין אחרי כן אפילו למאן דאמר בזיכין קודמין למוספין דמשמע לקמן בפרק הממונה. י"ל שכל עניני הקטרת והעלאות היו בפיים אחד וגם יכולין להקטיר בזיכין בשחרית כדפיש רבינו). ותקנו בו פיים. ולא מיישינן שמא יפסל ולא יקרב משמו. ומשני שאני מיגנא כו'. וא"ש מ"מ עיקר הקטרת אברים ופדרים ביום היא כדתנן בתמיד של בין הערבים שקרב בשמונה ומחצה. י"ל שפעמים מאחרין הרבה ואיכא למיחש שמא ישן ויפסל בהקטרתן, ומשני שאני מיגנא כו'. **תקנתא לאידך גיסא הואי.** פי' בקוטרתא שמקשה שלגורן שני גזירין וסידור מערכה מקנו הפיים. ואין נראה כי מה קושיא היא זו, מ"מ היתה (שקרב) לשם תרומת הדשן [נס כן]. ורבנו חננאל מקשה תקנתא להך גיסא וכי תקנו פיים בשביל שהיו מרבין לבא יחד ודומיין זה את זה, תקנתא להך גיסא הואי שלא היו באין עד שתקנו שיזכה בסידור מערכה ושני גזירין כו'. **יזכה בסידור מערכה.** שהיה בעלוה כדמשמע בתמיד [ריש פ"ב] ושני גזירין היה ביום כדמשמע בפירקין [מ, ב]. **קמייתא נמי לא רצין ועולין בכבש תנן.** ואי לא עלו אלא ארבע אמות לא הוה תני לקן ועולין. וה"ר יוסף פירש רצין ועולין לכבש משמע שהיו עולין יחד, וא"כ אם יזו הראשון פסיעה אחת ממקומו יזכה בשביל זה.